

Yttrande över förslagen i En inkluderande kulturskola på egen grund, SOU 2016:69

Lärarnas Riksförbund har givits möjlighet att yttra sig över förslagen i rubricerad utredning.

Förbundet vill inledningsvis betona kulturskolans betydelse för att barn och unga ska få möjlighet att utöva olika kulturformer. Estetiska läroprocesser är ett viktigt inslag i den reguljära skolverksamheten och kulturskolan erbjuder en möjlighet att fördjupa och bredda intressen som väckts i skolan.

Lärarnas Riksförbunds ställningstaganden

Förbundet avstyrker de förslag som medför en statlig byråkratisering av kulturskolan.

Förbundet tillstyrker delvis förslaget om förstärkta utbildningsvägar.

Förbundet tillstyrker att de insatser som genomförs också utvärderas.

Förbundet tillstyrker att det upprättas övergripande nationella mål för den kommunala kulturskolan men avstyrker till vissa delar det förslag som lagts fram och föreslår istället följande formuleringar:

En kommunal kulturskola ska

- ge barn och unga möjlighet att lära, utöva och uppleva konstuttryck, i huvudsak bedrivs på barns och ungas fria tid,
- präglas av hög kvalitet och en konstnärlig och genremässig bredd med verksamhet inom tre eller flera konstuttryck,
- tillämpa en pedagogik som tar tillvara barnets egna erfarenheter och intressen,
- ge barn och unga goda förutsättningar att ha inflytande på verksamhetens utformning och innehåll,
- ha pedagogiskt och konstnärligt utbildad personal,
- verka i för verksamheten anpassade lokaler med ändamålsenlig utrustning,
- aktivt verka för att kommunens barn och unga har kännedom om kulturskolan och ges likvärdig möjlighet att delta i dess verksamhet, och
- arbeta i bred samverkan och bedriva en utåtriktad verksamhet gentemot det övriga samhället

Bakgrund till förbundets ställningstaganden

De nationella målen

Förbundet anser inte att staten bör formulera mål avseende formen för undervisningen i kulturskolan. Det bör vara upp till den enskilda huvudmannen att utforma undervisningen i grupp där så är lämpligt och individuellt där detta passar bättre.

Lärarnas Riksförbund anser att kulturskolans verksamhet inte bör inkräkta på skolundervisningen men hur undervisningen organiseras är också en fråga som bäst regleras lokalt mellan skolan och kulturskolan. Elevernas undervisningstid i grund- och gymnasieskolan får inte minska på grund av deltagande i kulturskolan men det finns många goda exempel på hur den ordinarie skolan och kulturskolan samarbetar på ett fruktbart sätt.

Förbundet anser också att kulturskolan finns till för att bredda och utmana barns och ungdomars intressen. Pedagogiken kan då inte helt utgå ifrån deras intressen och erfarenheter men de bör naturligtvis tas tillvara.

Det finns enligt Lärarnas Riksförbund ingen anledning att ha en målsättning som är lägre än att all personal i kulturskolan ska vara pedagogiskt och konstnärligt utbildad

Nationellt kulturskolecentrum

Lärarnas Riksförbund anser att det inte behövs mer central byråkrati i en fråga som är upp till kommunerna att hantera. Statens kulturråd kan ges i uppdrag att samla in statistik med mera avseende kulturskolan utan att ett särskilt centrum inrättas.

Därmed kan ett visst ekonomiskt tillskott vara befogat men inte i den storleksordning som utredaren föreslår.

Utvecklingsbidrag, tidsbegränsat verksamhetsbidrag, bidrag till nationell spetskompetens samt bidrag till regional samordning

Förbundet motsätter sig en centraliserad byråkrati även avseende fördelning av medel till kulturskolans verksamhet. Skillnader i förutsättningar mellan kommuner ska hanteras av det kommunala utjämnningssystemet. De medel som föreslås till olika insatser bör istället riktas direkt till kommunerna.

Förstärkta utbildningsvägar

Förbundet ställer sig positivt till att göra det möjligt att ta ut en kandidatexamen inom fler konstnärliga ämnen.

Lärarnas Riksförbund anser att man bör vara ytterst försiktig med anpassningar av ämneslärarutbildningen. Denna ska i första hand ge behörighet det offentliga skolväsendets undervisningsämnen. Idag finns möjlighet att till exempel kombinera ämnet dans med ämnet koreografi, musik med fördjupningar mot olika musikprofiler (kör, instrument, ensemble med mera). Det vore inte lämpligt att även

öppna upp för ”ämnen” som inte ingår i undervisningen i grund- och/eller gymnasieskolan.

Förbundet ställer sig positivt till en ny yrkesexamen – kulturskolepedagog. Det måste dock göras tydligt att denna utbildning är en annan än den ämneslärarutbildning som ger behörighet i skolväsendet och som också kan ligga till grund för lärarlegitimation. Samtidigt bör det finnas tydliga vägar för hur en kulturpedagogexamen, i för skolan relevanta ämnen, kan kompletteras till en ämneslärarexamen.

Kulturskolerelaterad forskning

Vetenskapsrådets utbildningsvetenskapliga kommitté har i uppgift att fördela forskningsmedel inom det utbildningsvetenskapliga området. Deras resurser är mycket knappa i förhållande till de behov som finns av forskning om utbildning och lärande. Medlen används dock redan idag brett, och inte enbart till forskning rörande utbildningen inom det offentliga skolväsendet och högre utbildning. Förbundets uppfattning är att det behövs en rejäl förstärkning av de medel den utbildningsvetenskapliga kommittén har att fördela. Det är dock inte lämpligt att öronmärka vissa medel för vissa utbildningsvetenskapliga inriktningar utan forskning som är relevant för kulturskolan bör konkurrera om medlen på samma sätt, och med samma kvalitetskrav, som övrig utbildningsvetenskaplig forskning.

Utvärdering

Förbundet instämmer i att de delar av förslaget som genomförs också bör utvärderas.

Rekommendationer

Förbundet anser att kommunerna bör uppmuntras att ta del av och utveckla kulturskoleverksamheten i linje med de rekommendationer som utredningen lägger fram. Data på områdena, barns och ungas perspektiv, inkludering, att överbrygga avstånd samt goda arbetsförhållanden bör samlas in av kulturrådet och ingå i den kommande utvärderingen.

Stockholm 6 mars 2017

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Förbundsordförande

Anna Jändel-Holst
Senior utredare